

LATO W PEŁNI - LETNIE EGZEMY I SPOSOBY WALKI Z INSEKTAMI

NEWSLETTER (lipiec 2018)

Hodowca i Jeździec – Pismo Polskiego Związku Hodowców Koni

Letnie egzemy to największa zмога trwającego sezonu. W wilgotnym i ciepłym okresie późnej wiosny i lata wywołują je przede wszystkim meszki (muchówki), które kłując konie powodują występowanie u nich reakcji alergicznych, najczęściej w okolicach grzywy, kłębu i rzepu ogona. Skóra zwierzęcia nierzadko punktowo nabrzmiwiała i wypełnia się cieczą, wydostającą się na zewnątrz przez powstałe pęcherzyki. Silne swędzenie powoduje drapanie się konia, a to z kolei nierzadko prowadzi do miejscowej utraty owłosienia. Pozbawiona włosów skóra marszczy się i pokrywa dodatkową wysypką, aby na skutek działania potu i czynników zewnętrznych ostatecznie zacząć się łuszczyć. Stan skóry odbija się nie tylko na wyglądzie konia, lecz również na jego zachowaniu i samopoczuciu. Konie są rozdrażnione, nerwowe, skoncentrowane nie na pracy pod siodłem tylko na ciągłym odganianiu się od fruujących owadów. Jest to bardzo uciążliwe zarówno dla koni jak i jeźdźców. Również korzystanie z pastwiska, które działa na konie zawsze relaksująco, staje się trudniejsze – zamiast spokojnego wypasania, konie biegają nerwowo próbując uciec od uciążliwych insektów.

Nadwrażliwość na ukąszenia meszek przejawia ok. 5% populacji koniowatych. Muchówki mają swoje siedliska na obszarach wilgotnych, a okres ich żerowania przypada na godziny wieczorne i nocne. Atakują głównie konie wypasane w pobliżu rozlewisk wodnych i przebywające na pastwiskach do późnego wieczora lub całą noc. Oprócz wspomnianej grzywy, kłębu i ogona, na ukłucia narażony jest również grzbiet, szyja, małżowiny uszne i guzy biodrowe. Statystycznie częściej atakowane są konie ciemno umaszczone, a wrażliwość na ukąszenie wzrasta wraz z wiekiem. Nadwrażliwość na ukąszenia muchówek jest często dziedziczna.

Codzienna pielęgnacja konia cierpiącego na egzemę letnią to dokładne oczyszczenie z zabrudzeń i łupieżu. Dezynfekcja wykluczy ma powstawanie kolejnych stanów zapalnych. Mycie grzywy i ogona powinno być przeprowadzane specjalnym antyseptycznym szamponem. Do ewentualnych płukanek zaleca się zieloną herbatę. Na otarcia polecana jest najczęściej ziołowa maść lanolinowa, na miejsca dotknięte stanem zapalnym - mieszanka z olejku lawendowego i rumiankowego.

Dla zmniejszenia ekspozycji na ataki muchówek stosuje się derki siatkowe oraz całą baterię środków odstraszających owady w postaci aerozoli i balsamów zawierających benzoesan benzylu lub olejki roślinne. W okresach największej aktywności komarów i much (wczesny ranek, późne popołudnie) właściciele koni alergicznych powinni pozostawiać je w stajni.

Leczenie konia chorego na ostrą/przewlekłą formę lipcówki opiera się na podawaniu leków antyalergicznych. Mają one łagodzić świąd i zmniejszać reakcję zapalną organizmu. W przypadku zakażenia bakteryjnego, otarć i ran stosuje się antybiotyki.

Zmniejszenie reakcji alergicznych to także prawidłowe żywienie. Oprócz profilaktyki doraźnej – eliminacji lub zmniejszenia ilości pasz zawierających cukry proste, o przygotowanie „żywieniowe” konia do sezonu warto zadbać dużo wcześniej. Już wczesną wiosną powinniśmy włączyć do diety dodatki zawierające odpowiednie zioła (czosnek, czarnuszka, mniszek lekarski, tymianek, natka

pietruszki, nagietek), prawidłowo zbilansowane kwasy tłuszczowe omega-3/-6 (estry, oleje, siemię lniane) czy ocet jabłkowy. Niezwykle ważna jest również odpowiednio wcześnie zastosowana suplementacja tymi mikroelementami i witaminami, które odgrywają istotną rolę we wzmożeniu odporności organizmu, łagodzeniu objawów zapaleń skóry i letnich egzem oraz mają znaczący udział w kształtowaniu pożądanej jakości okrywy włosowej. Do tej grupy należy przede wszystkim cynk, miedź, witamina H (biotyna), witamina C i kompleks witamin B. Ich regularna suplementacja, zarówno przed jak i podczas całego sezonu letniego, sprzyjać będzie ograniczeniu i łagodzeniu skórnych reakcji alergicznych, a co za tym idzie mniej uciążliwych i niebezpiecznych dla zdrowia konsekwencji zdrowotnych.

Musimy mieć również świadomość tego, że oprócz ukąszeń owadów jest wiele innych czynników wywołujące alergię skórne. Należą do nich: niektóre leki czy środki pielęgnujące, intensywne światło słoneczne, a także specyficzne rośliny w diecie koni i interakcje, które wywołują (zjawisko fotosensybilizacji) – spożywanie niektórych roślin powoduje podniesienie odpowiedzi ich organizmu na światło słoneczne. Do takich roślin literatura zalicza m. in. dziurawiec, grykę, koniczynę i lucernę, których spożywanie może doprowadzić do powstawania ran na biało umaszczonych częściach ciała, gdzie delikatnie pigmentowana skóra staje się nadwrażliwa na światło.

Pamiętajmy, że w przypadku diagnozy dotyczącej lipcówki, pomimo naszych wieloletnich doświadczeń, podstawa to konsultacja z lekarzem weterynarii i zbadanie konia. Objawy podobne do alergii mogą powodować chociażby pasożytnicze choroby skóry. Zwalczanie w takiej sytuacji alergii nic nie zmienia, skuteczna może okazać się wyłącznie terapia przeciwgrzybicza.

